

# هشدارهای ایمنی و بهداشتی مقابله با توفان های

## گرد و غبار

توفانهای گردوغبار میتوانند در هر نقطه ای از کشور رخ دهند، اما در نوار ساحلی دریای خزر بندرت اتفاق میافتند. دسته ای از توفانهای گردوخاک را حبوب (Haboob) میگویند که بیشتر در مناطق خشک و نیمه خشک و در پی بادهای خروجی از توفانهای تندری شکل میگیرند. بادهای تندری شدید میتوانند در مدت زمان کوتاهی گردوغباری بسیار بزرگ به هوا بلند کنند که دید را به شدت کاهش داده و آسمان را تیره و تاریک کند. این دسته از توفانها را نمیتوان از چند روز قبل پیش بینی و اطلاع رسانی کرد و بیشتر به صورت حال بینی گزارش میشوند. به همین علت کاربران نهایی بویژه رانندگان باید مراقب باشند.

حبوب معمولاً به صورت ناگهانی و به شکل دیواری از گردوغبار که ممکن است کیلومترها طول و چند صد متر ارتفاع داشته باشد، ظاهر میگردد و شرایط رانندگی را خطرناک میکند. گردوغباری خفه کننده که میتواند به سرعت دید را کاهش داده و باعث بروز حوادثی وحشتناک شود. برخوردهای زنجیرهای خودروها و به جای گذاشتن خسارات جانی و مالی فراوان در هنگامه ی آشوب توفان که امکان امدادرسانی هم نیست، یکی از آثار زیانبار این پدیده است. **عمر حبوبها بسیار کوتاه و معمولاً در حد چند دقیقه و کمتر از یک ساعت**

است. اما

**بی توجهی یک کاربر نهایی، مانند یک راننده، به کنشهایی که باید در هنگام رویارویی با**

**توفان انجام دهد، ممکن است به اندازه کل عمر او برایش هزینه داشته باشد.**

مهمتر از کنش کاربران ساختارمند، کنش بهنگام و درست کاربران نهایی است. **مردم در معرض خطر**

**بهترین و موثرترین ناجی جان و مال خود هستند.** بویژه در رویارویی با پدیده های خطرناکی که در

مقیاس خرد شکل میگیرند و طول عمر کمی دارند. چنانچه کاربران نهایی بدانند که در هنگام رویارویی با پدیده های مخرب باید چه تصمیمی بگیرند و چه کنشی داشته باشند، آنگاه هم جان خود و همراهان را از خطر دور نگاه میدارند و هم مانع از بروز خسارات مالی میشوند. هدف نهایی برخی از کاربران ساختارمند هم کمک به کاربران نهایی برای پیشگیری از بروز خسارت و یا دست کم کاهش خسارت وارده به آنهاست. در این نگرش، آموزش همگانی برای ظرفیت سازی در مردم برای رویارویی با پدیده گردوغبار و کاهش آثار مخرب

آن از اهمیت بسیار بالایی برخوردار میشود. اعتماد کاربرنهایی به هشدارها و نهادهای هشدار دهنده و کنشگر، پشتوانهای قوی برای اقدام به هنگام و مفید او خواهد بود.

کاربران نهایی (مردم) را در هنگام بروز گردوغبار به سه دسته میتوان تقسیم کرد و برای کاستن از اثرات آلودگی ناشی از گردوغبار برای هر یک از آنها کنشهای متفاوتی به شرح زیر تعریف کرد:

#### الف) کاربران نهایی حاضر در محیط های سر بسته مانند خانه

- ✓ تا حد امکان در خانه بمانید.
- ✓ درها و پنجرهها را ببندید. در صورت نیاز از درزگیر استفاده کنید.
- ✓ روی کولرهای آبی را بپوشانید.
- ✓ دریچه های تهویه مطبوع را تمیز کنید.
- ✓ از دستگاه تصفیه هوا استفاده کنید.
- ✓ آب بنوشید.
- ✓ گزارش های هواشناسی را دنبال کنید.
- ✓ برای عکاسی و فیلمبرداری به پشت بام یا نقاط مرتفع نروید.
- ✓ وسایلی که احتمال می رود به سبب وزش باد شدید به خیابان پرت شوند را مهار کرده و یا در جای امن نگاه دارید.

#### ب) کاربران نهایی حاضر در محیط های باز مانند خیابانها

- ✓ در صورت امکان از توفان دوری کنید.
- ✓ برای در امان ماندن از وسایلی که به هوا پرت شده اند، به مکان سر بسته بروید.
- ✓ بینی و دهان خود را با ماسک N95 یا پارچه نمناک بپوشانید.
- ✓ از فعالیت در فضای باز خودداری کنید. به خصوص اگر مبتلا به آسم، دیابت یا بیماریهای مرتبط با تنفس هستید.
- ✓ از ورزش خودداری کنید.
- ✓ آب بنوشید.

- ✓ از تابلوهای شهری فاصله بگیرید.
- ✓ از درختان بزرگ و کهنسال فاصله بگیرید.
- ✓ خودروی خود را زیر تابلوهای بزرگ شهری و درختان کهنسال پارک نکنید.
- ✓ کارهای ساختمانی را موقتا تعطیل کنید. روی تپه های خاک آب پاشید.
- ✓ از نقاط بلند که احتمال پرتاب شدن وجود دارد، مانند اسکلت ساختمان و داربست سریع پایین بیایید.

### پ) کاربران نهایی حاضر در جاده ها مانند رانندگان

رانندگان گرامی، اگر گردوغبار مترامی در حال حرکت در مسیر یا نزدیک شدن به جاده مشاهده کردید:

- ✓ اگر می توانید از آن دوری کنید و وارد منطقه توفان گردوغبار نشوید.
- ✓ در صورت دیدن توفان گردوغبار از رانندگی در آن خودداری کنید.
- ✓ وسیله نقلیه خود را تا حد امکان از جاده بیرون کشیده و تا گذر توفان بایستید.
- ✓ چراغ ها را خاموش کرده و ترمز دستی را بکشید. پای خود را از روی پدال ترمز بردارید و مطمئن شوید که چراغ های عقب خاموش هستند.

**توجه:** اگر چراغها را خاموش نکنید این امکان وجود دارد که خودروهای پشتی در حال حرکت چراغهای روشن خودروی شما را به عنوان خودروی پیشرو و راهنما در نظر گرفته و به دنبال آن ناخواسته از جاده خارج شده و در برخی موارد حتی با خودروی پارک شده برخورد کنند. **وقتی خارج از جاده پارک میکنید،**

**مطمئن شوید که همه چراغها خاموش هستند.**

اگر نمیتوانید از جاده خارج شوید:

- ✓ با سرعت متناسب با دیدی که دارید حرکت کنید.
- ✓ تمام چراغها را روشن کنید و گاهی بوق بزنید.
- ✓ از خط مرکزی رنگ شده در وسط جاده به عنوان راهنما بهره ببرید.
- ✓ در اولین فرصت با یافتن مکانی امن، از جاده خارج شده و تا فروکش کردن توفان در آنجا بایستید.
- ✓ شرایط را از طریق تلفن به پلیس راهور (۱۲۰)، امداد و نجات (۱۱۲) و راهداری (۱۴۱) اطلاع دهید.
- ✓ هرگز در درون جاده توقف نکنید.